

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ p.w. BOŻEGO MIŁOŚTERDZIA

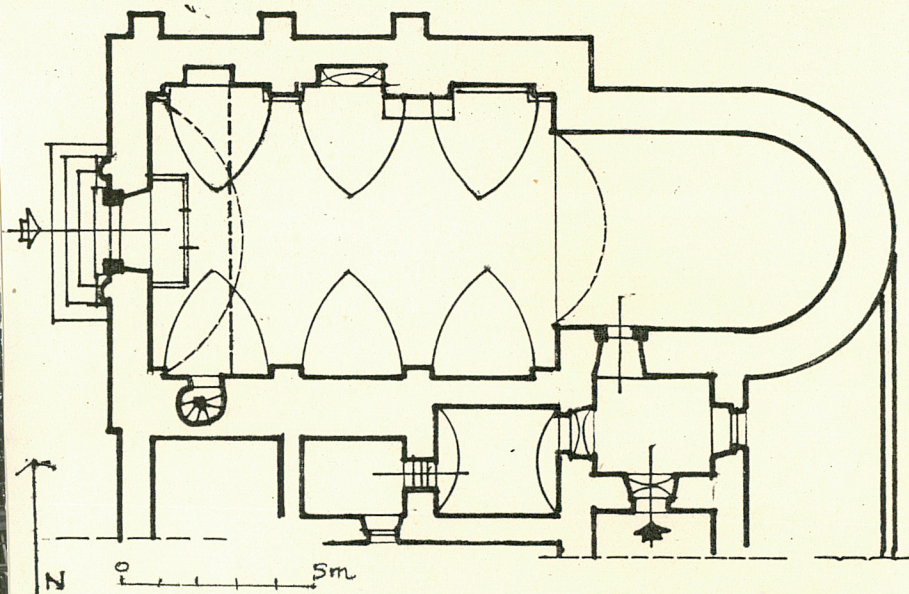
2. Czas powstania

1624-29
1905-06

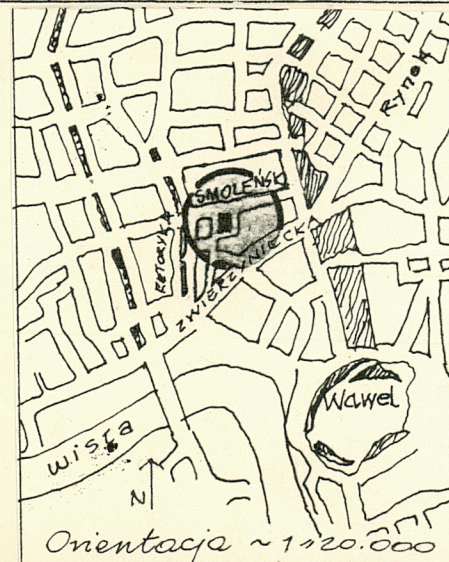
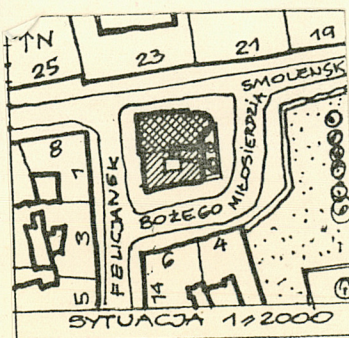
3. Miejscowość

K R A K Ó W

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

Rzut w pos. parteru 1:200

4. Adres

31-104 Kraków
ul. Felicjanek 2/ ul. Bożego
nr. hipoteczny Miłosierdzia 1

5. Przynależność administracyjna

województwo Dz. Śródmieście

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1. VI. 1975 r.

województwo

powiat

8. Właściciel i jego adres

Katedra Wawelska
31-001 Kraków
Wawel 3

9. Użytkownik i jego adres

Katedra Wawelska

10. Rejestr zabytków

Nr A-73 data 9.05.1974

autor zdjęć A. Wójcik, M. Poręba
data wykonania IX. 1990
miejsce przechowywania negatywów u autora

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Kościół wzniesiony na terenie jurydyki Smoleńsk, zwanej tak od dworu Myszkowskich z Mirowa. W r.1546 dwór kupuje Jan Żukowski z Bystrzycy i w r. 1561 zapisuje na rzecz budowy kościoła i szpitala Bożego Miłosierdzia. Egzekutor testamentu nie dopełnia zobowiązań. Wzmiankowana drewniana kaplica zniszczona pod k.w. XVI. Kościół zbudowany-pp.na starszych fundamentach- w l.1624- 29 ze składek wiernych,zapewne wraz z przyległym domem. Od r.1649 prebenda katedry wawelskiej. W r. 1646 z odzyskanego przez Jana Dłuskiego spardku założony szpital, przejęty w r.1817 przez krakowskie Tow.Dobroczynności, później zlikwidowany. Kościół spalony w r. 1655 i w tym samym roku odbudowany ze składek publicznych. Niszczony przez powódzie i kolejne wojny, pp. spalony w r.1768. Dom prebendy wzmiankowany w r. 1784. Kościół i prebenda gruntownie restaurowane w l.1905-06 wg proj. Jana Sasa Żubrzyckiego i Władysława Warczewskiego. Wtedy zlikwidowany tzw. babiniec przed fasadą i znaleziona w podziemiach kamienna płyta z kłęczącym rycerzem,gotycka z w.XV. Kościół ponownie remontowany w l. 1942-47. Wówczas częściowo wymienione, zniszczone w czasie II wojny, wiraże z r.1908 oraz odkryte trzy antepedia mal. na desce z w.XVIII, konserwowane przez M.Gąseckiego. Kościół położony na terenie paraf. św. Anny, znajduje się nadal pod opieką katedry wawelskiej. Kościół barokowy, restaurowany w stylu neobarokowym. Prebenda o formach eklektycznych.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach wnętrze wyposażenie, instalacje)

Kościół i dom zwany prebenda położone są na terenie sąsiadującym od zach. z granicami lokacyjnego miasta. Zespólone, wolnostojące, usytuowane na wtórnie ograniczonej działce. Kościół zwrócony frontem do ul.Felicjanek założonej posstr. zach, z elewacją pn. wysuniętą z pd. linii regulacyjnej ul. Smoleńsk. Prebenda od str. pd. i wraz z kościołem od str. wsch. okolona ul. Bożego Miłosierdzia. Elewacja wsch. prebendy poprzedzona przez niewielki podworec wydzielony wysokim ogrodzeniem murowanym z cegły, tynkowanym, zadaszonym, z bramą od str. pd.

Kościół orientowany. Jednonawowy. Z prezbiterium zamkniętym od wsch.półkoliście.

Murowany z cegły. Tynkowany. Z kamieniarką. Dachy o konstrukcji drewnianej, kryte blachą ocynkowaną. Sygnaturka obita blachą miedzianą. Okapniki i podokienniki kryte dachówką ceramiczną. Posadzka z płyt kamiennych, dwubarwna. Schody na chór muzyczny drewniane, kręcone, wsparte na słupie. W oknach witraże łączone ołowiem, wzmocnione kutami listwami. Drzwi jednoskrzydłowe, deskowo-spagowe, okute blachą żelazną i listwami, z w.XVII oraz stolarka z w. XX - ramowo-płycinowa.

Nawa wzniesiona na rzucie prostokąta, trzyprzęskłowa. Nakryta sklepieniem kolebkowym z lunetami. Prezbiterium węższe od nawy, prostokątne, zamknięte od wsch. półkoliście, nakryte sklepieniem kolebkowym z płytkami lunetami. W przęśle zach. nawy rozpięty chór muzyczny wsparty na parze drewnianych słupów o kwadratowych rzutach. Zakrystia z wejściem z prezbiterium, usytuowana po str. pd. w obrębie prebendy. Kościół dostępny przez wejście w fasadzie i z budynku prebendy poprzez zakrystię.

Nawa w bryle wyodrębniona, nakryta dachem siodłowym. Prezbiterium niższe i węższe- dachem siodłowo-namiotowym. Na kalenicy dachu nawy usytuowana sygnaturka, dwukondygnacyjna, z obdaszkiem, zwieńczona małym hełmem cebulastym.

Fasada jednopolowa, zamknięta trójkątnym szczytem. Z płaskim cokołem i narożnikami boniowanymi w tynku, zwieńczona belkowaniem. Szczyt obramiony profilowanym gzymsem. Wejście do kościoła poprzedzone czterema stopniami wyrównanymi z kamienia. Otwór w kształcie arkady ujęty w portal neobarokowy. Węgry portalu w formie filarów. Archiwolta profilowany, spięta kluczem. Arkada i kłto boniowane. Oflanowane przez parę półkolumn podtrzymujących przełamane nad nimi belkowanie oraz przerwany, nadwieszony, półkolisty przyczółek. W tle krzyż połączony z przyczółkiem płaskimi spływami. Nad portalem prostokątne rozglifione okno zamknięte półkoliście. W szczycie fasady okno eliptyczne o podziale szprosowym. W wejściu z wysokim progiem brama powtarzająca formę otworu, dwuskrzydłowa, sześciopłycinowa.

Elewacja nawy pn. oszkarpowana, z narożnikami boniowanymi w tynku. Z wyodrębnionym płaskim cokołem, zwieńczona belkowaniem. Między szkarpami - w drugim i trzecim polu od zach.- dwa prostokątne rozglifione okna zamknięte segmentowo. W elewacji wmurowana kamienna, gotycka płyta z kłęczącym rycerzem &x&x

14. Kubatura 679 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 97,- m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1942-47 remont kościoła; częściowa wymiana witraży z r. 1908, - konserwacja trzech antepediów mal. na desce z w. XVIII - wyk. M.Gąsecki,		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania ścian zewnętrznych i wewnętrznych, sklepień, konstrukcji dachowych i pokrycia dachów-dobry; - ławki z w. XVII wielokrotnie przemalowane farbami olejnymi,	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - przeprowadzenie prac konserwatorskich przy ławkach z w. XVII			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Akta Budowlane, Arch. Państw. Kr. Oddz.I, ABM Ls 54,
Dz.III

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

22. Bibliografia

- H.P. Pruszczyk, Klejnoty stołecznego miasta Krakowa, Kraków 1861;
- J.Maczyński, Pamiątka z Krakowa, Kraków 1845, cz.2
- S.Tomkiewicz, Kronika Konserwatorska, Kalendarz J.Czecha 1906;
- J.Bieniarzówna, J.Małecki, Dzieje Krakowa, t.2, Kraków 1984
- W. Mossakowska, A.Żenczak, Kraków na starej fotografii, Kraków 1984;
- J.Purchla, Jak powstawał nowoczesny Kraków, Kraków 1990;
- H.Styczyńska, Kościół p.w.Bożego Młosierdza i Dom Prebendalny, KZSzP, maszynopis IS PAN

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Irena Konopka
rys.Maria Filipowicz

.....
Imię i nazwisko

data IX 1990

26. Sprawdził

.....
Imię i nazwisko

data

27. Załączniki wkładka nr 1.

1. Miejscowość K r a k ó w	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIOŁ p.w. BOŻEGO MIŁOSIERDZIA	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. opis, poz. 13 c.d. rys. i foto /odwrocie/
-------------------------------	--	---

13. częściowo uszkodzona oraz tablica z datami budowy kościoła.

Elewacje prezbiterium z wyodrębnionym płaskim cokołem, zwieńczone profilowym gzymsem. W pn. i pd. po jednym oknie zamkniętym segmentowo. Otwory zabezpieczone kutymi kratami przewlekany.

Wnętrze. Nawa główny trzyprzęsłowa, rozczłonkowana czterema parami pilastrów; wsch. i zach. para założone w narożnikach. W przęśle środkowym dwie wnęki w formie przyściennych arkad filarowych z profilowanymi archiwoltami. We wnękach polichromia A. Zembaczewskiego z przedstawieniami Chrystusa Miłosiernego i Niepokalanego Serca Marii. W ścianach tarczowych lunet, w przęsłach wsch. i środkowym rozglifione okna; w ścianie pd. wschodnie zablendowane. W pozostałych oraz w oknie w ścianie zach. witraże. Pod chórem muzycznym kruchta wydzielona drewnianymi ściankami o konstrukcji ramowo - płycinowej, w górnej partii przeszklona o podziale szprosowym. W niej drzwi dwuskrzydłowe, płycinowe z przeszkleniami. Ściany prezbiterium zwieńczone profilowanym gzymsem przerwany w strefie lunet. W lunetach dwa okna z witrażami. W ścianie pd. wejście do zakrystii prostokątne, ujęte w kamienny portal fazowany, wymieniona lub przekuty w r. 1906. W zwieńczeniu portalu dekoracja roślinna z alabastrowym maszkaronem, zapewne z poł. w. XVII. W otworze drzwi jednoskrzydłowe o podłożu deskowo - spagowym, okute blachą z listwami o układzie kratownicowym. Ołtarz główny oraz dwa ołtarze boczne i ambona drewniane mal. na czarno ze złoceniami, barokowe z w. XVIII. W mensach ołtarzy antepedia mal. na desce, z dekoracją roślinną wokół medalionów, barokowe z w. XVIII. Ławki z w. XVII pięciorzędowe, przemalowane mocno farbami olejnymi. We wnętrzu zachowane ponadto cenne obrazy i kamienne epitafia. Parapet chóru muzycznego i kamienny neobarokowy ołtarz z w. XX.

Budynek prebendy przylegający do pd. elewacji kościoła. Dwukondygnacyjny, częściowo podpiwniczony. Wzniesiony na rzucie prostokąta zbliżonego do kwadratu. Parter pierwotnie zapewne o układzie trzytraktowym, Gruntownie przebudowany w r. 1906. Murowany z cegły, piwnice z kamienia łamanego. Tynkowany. W elewacjach kamieniarka z r. 1906. Dach o konstrukcji drewnianej trzypołaciowy kalenicowy, kryty dachówką ceramiczną. W piwnicach sklepienia kolebkowe, w parterze krzyżowe - w tym również w zakrystii - w pozostałych pomieszczeniach stropy drewniane. W klatce schodowej schody z kamiennymi stopniami, zabiegowe, wspornikowe. Balustrada metalowa. Elewacja wsch. z ryzalitem środkowym, w zach. ryzalit w części pd. Ryzality zwieńczone uskokowymi szczytami. W górnej kondygnacji - zach. dwuosiowej, pd. czteroosiowej i wsch. trzyosiowej - okna o zróżnicowanym kształcie z kamieniarką w elewacji wsch. w ryzalicie z jednym słupkiem, w oknie pn. w zach. elewacji z parą słupków. W oknach stolarka skrzynkowa ze ślēmionami, czteroskrzydłowa, podwójna. W elewacji wsch. w osi pd. wejście do budynku, ujęte w kamienny portal. W nim płycinowa brama.

Mur ogrodzenia złożony z przęseł ukształtowanych u góry w formie wklęsłych segmentów. Od str. pd. wejście zwieńczone uskokowym szczytem, w nim brama dwuskrzydłowa o podłożu deskowo-spagowym, z licem z klepek o układzie w jodełkę. W bramie - bramka jednoskrzydłowa z klepkami o układzie rombowym.

W kościele założona instalacja elektryczna; w prebendzie również wodno-kanalizacyjna i gazowa.

Wkładkę założył: Irena Konopka - IX. 1990
(imię, nazwisko, data)

verte

Miejsce przechowywania negatywów: u. autora

Wzór ODZ 1978 r.

